

Ontwerp van decreet houdende omzetting van Richtlijn 2017/1852/EU van de Raad van 10 oktober 2017 betreffende mechanismen ter beslechting van belastinggeschillen in de Europese Unie

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. Algemene toelichting

De Europese Unie heeft werkgelegenheidsschepping, groei en investeringen bovenaan haar politieke agenda staan. Om deze allesoverheersende prioriteiten te realiseren, heeft de Europese Unie onder meer werk gemaakt van een ambitieuze hervormingsagenda voor de totstandbrenging van een diepere en eerlijkere interne markt, die moet fungeren als voornaamste fundament waarop een sterkere en concurrerende EU-economie kan worden uitgebouwd.

Wat belastingen betreft, vertalen deze doelstellingen zich in de noodzaak een eerlijk en efficiënt belastingstelsel in de EU tot stand te brengen.

Om de eerlijkheid van belastingstelsels te waarborgen, heeft de Europese Unie van de strijd tegen belastingontduiking, belastingontwijking en agressieve fiscale planning een hoofdprioriteit gemaakt en haar schouders onder een zeer actieve hervormingsagenda gezet. De Europese Unie werkt nauw samen met de lidstaten aan de uitbouw van een solide defensie tegen belastingontduiking en -ontwijking in Europa, een robuust systeem om op externe bedreigingen voor de heffingsgrondslagen van de lidstaten te reageren, en een duidelijk traject naar een eerlijkere belasting voor alle EU-burgers en -bedrijven.

De strijd tegen belastingontwijking en agressieve fiscale planning, zowel op Europees als op mondiaal niveau, moet derhalve hand in hand gaan met de totstandbrenging van een concurrerend belastingklimaat voor het bedrijfsleven. Dit zijn twee kanten van dezelfde medaille. Een eerlijk belastingstelsel waarborgt niet alleen dat winsten worden belast waar zij werkelijk zijn behaald, maar ook dat winsten en vermogens niet tweemaal worden belast.

Situaties waarin verschillende Europese lidstaten de bepalingen van bilaterale en multilaterale¹ belastingovereenkomsten en -verdragen of het arbitrageverdrag van de Europese Unie op een verschillende wijze uitleggen of toepassen, geven aanleiding tot ernstige fiscale belemmeringen voor belastingplichtigen die ook over de grenzen actief zijn. Het zijn dergelijke belemmeringen die op hun beurt aanleiding geven tot economische verstoringen, inefficiënties en negatieve gevolgen voor grensoverschrijdende investeringen en groei.

De huidige bestaande procedures vervat in de bilaterale belastingovereenkomsten en -verdragen en het arbitrageverdrag van de Europese Unie resulteren niet in alle gevallen tot een doeltreffende geschilbeslechting binnen een redelijke termijn. Daarom is het noodzakelijk de bestaande mechanismen ter beslechting van geschillen over dubbele belasting in de EU te verbeteren om te komen tot een eerlijk en efficiënt belastingstelsel dat meer fiscale zekerheid biedt. Daarmee wordt niet alleen een wezenlijke bijdrage tot de totstandbrenging van een eerlijk belastingstelsel geleverd, maar wordt er ook voor gezorgd dat de interne markt van de EU een aantrekkelijk investeringsgebied blijft.

Ook in het kader van de Base Erosion and Profit Shifting (BEPS), heeft de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) een actieplan ontwikkeld dat bestaat

¹ Niet alleen verdragen gesloten tussen twee lidstaten, maar ook verdragen gesloten tussen meer dan twee lidstaten vallen onder het toepassingsgebied van deze regelgeving.

uit vijftien actiepunten. De finaliteit bestaat erin om te evolueren naar een eerlijker belastingklimaat, waarbij de transparantieregels worden verbeterd alsook de maatregelen ter bestrijding van belastingontwijking worden versterkt.

Actiepunt 14 van de BEPS beoogt het verbeteren van de geschilbeslechting.

De verantwoording ter verbetering van de geschilbeslechtsmechanismen dient naast actiepunt 14 van de BEPS ook te worden gezien in het feit dat alsmaar meer geschillen over dubbele of meervoudige belasting zullen ontstaan, aangezien belastingdiensten alsmaar regelmatig en doelgerichter controles uitvoeren.

Met dit decreet, dat een omzetting betreft van de richtlijn 2017/1852/EU van de Raad van 10 oktober 2017 betreffende mechanismen ter beslechting van belastinggeschillen in de Europese Unie, wordt een geharmoniseerd en transparant kader gemaakt voor de regeling van belastinggeschillen. Dit doeltreffend en effectief kader voor de beslechting van zulke geschillen biedt voordelen aan alle belastingplichtigen. Deze verkrijgen immers rechtszekerheid wat op zijn beurt een vriendelijk klimaat voor investeringen creëert.

Concreet betreft het dus een versterking van de reeds bestaande beroepen die beschikbaar zijn om bilaterale belastingverdragen en het arbitrageverdrag van de Unie, meer bepaald bij verschillende interpretaties en toepassingen die tot dubbele belasting leiden, op een bindende wijze te beslechten. Dit decreet laat immers de mogelijkheid tot het indienen van een beroep door de betrokken persoon op basis van de in de bilaterale verdragen opgenomen overlegprocedures en een eventueel daarin opgenomen arbitrageprocedure immers onverlet. Ook de onderlinge overlegprocedure en de arbitrageprocedure van het arbitrageverdrag van de Europese Unie wordt hierdoor op zich niet geïmpacteerd. Het arbitrageverdrag van de Europese Unie wordt wel zonder voorwerp wanneer beroep wordt gedaan op dit decreet.

De te volgen procedure wordt opgedeeld in drie verschillende fases.

De eerste fase bestaat uit de bezwaarfase. De betrokken persoon kan een klacht indienen met betrekking tot een geschilpunt en de bevoegde autoriteit en buitenlandse autoriteit spreken zich uit over de ontvankelijkheid van de klacht. Deze fase is vervat in de artikelen 5 en 8 van dit decreet.

De zaak wordt in de tweede fase aan de belastingautoriteiten van de betrokken lidstaten voorgelegd met de bedoeling het geschil via een procedure voor onderling overleg te beslechten. Deze fase van onderling overleg is vervat in artikel 7 van dit decreet.

Als in de fase van onderling overleg geen oplossing werd gevonden, dan kan de betrokken persoon vragen om het geschil op te lossen door middel van arbitrage in de laatste fase, de arbitragefase. Deze arbitragefase is vervat in de artikelen 9 tot en met 18 van dit decreet.

De rechten van de betrokken persoon zijn doorheen de verschillende fases van de geschilbeslechting gewaarborgd. Tegenover deze rechten staan ook bepaalde plichten van de betrokken persoon. Voor een overzicht van deze rechten en plichten zie artikel 8 van dit decreet.

Het toepassingsgebied van de bestaande remedies, zoals vervat in het arbitrageverdrag van de Europese Unie (dat louter de geschillen over verrekenprijzen of over winsttoekenning aan vaste inrichtingen betreft) wordt middels dit decreet ook uitgebreid naar alle belastingplichtigen die onderworpen zijn aan belastingen op inkomsten en vermogen die onder bilaterale belastingverdragen en het arbitrageverdrag van de Europese Unie vallen.

Tevens werd er rekening gehouden met een vermindering van administratieve lasten voor de natuurlijke personen, micro-ondernemingen en kleine en middelgrote ondernemingen. Deze zijn enkel gehouden om hun klacht (alsook de antwoorden op verzoek om aanvullende informatie en hun intrekking van klacht) te richten aan de bevoegde autoriteit waarvan de belanghebbende ingezetene is (en zijn dus ontheven van de verplichting om dit ook te doen aan de buitenlandse autoriteit).

B. Toelichting bij de artikelen

Hoofdstuk 1: Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt zowel een gemeenschaps- als een gewestaangelegenheid. Het materieel toepassingsgebied van richtlijn 2017/1852/EU omvat immers "geschillen tussen enerzijds de bevoegde autoriteit en anderzijds een buitenlandse autoriteit welke ontstaan naar aanleiding van de uitleg en toepassing van overeenkomsten en verdragen die voorzien in de afschaffing van dubbele belasting op inkomsten en, waar van toepassing, op vermogen". Overeenkomstig artikel 170, §2, van de Grondwet beschikt zowel het Vlaamse Gewest als de Vlaamse Gemeenschap over autonome belastingbevoegdheid. In navolging van het advies van de Raad van State 52.632/3 van 4 februari 2013 inzake het decreet van 21 juni 2013 betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van de belastingen worden de gemeenschapsaangelegenheden waarvoor de Vlaamse Gemeenschap bevoegd is ook gevat om tot een correcte omzetting van de richtlijn te komen. De Raad van State stelt in dit advies immers duidelijk dat de Vlaamse Gemeenschap deze bevoegdheid heeft en dat het feit dat een bepaalde activiteit waarop een richtlijn betrekking heeft, in een lidstaat (nog) niet bestaat, deze lidstaat niet ontslaat van zijn verplichting tot het omzetten van die richtlijn.

Artikel 2

Dit artikel verwijst naar de richtlijn die wordt omgezet, met name richtlijn 2017/1852/EU van de Raad van 10 oktober 2017 betreffende mechanismen ter beslechting van belastinggeschillen in de Europese Unie.

De concordantietabel voor de omzetting van de richtlijn 2017/1852/EU is opgenomen in de bijlage bij deze memorie van toelichting.

Artikel 3

Artikel 3 bepaalt het toepassingsgebied. Het decreet is van toepassing op alle geschillen tussen enerzijds de bevoegde autoriteit en anderzijds een buitenlandse autoriteit welke ontstaan naar aanleiding van de uitleg en toepassing van overeenkomsten en verdragen die voorzien in de afschaffing van dubbele belasting op inkomsten en, waar van toepassing, op vermogen.

Het decreet stelt tevens de rechten en plichten van de belanghebbenden vast voor het geval dat dergelijke geschillen zich voordoen. Voor de toepassing van dit decreet wordt de kwestie die aanleiding geeft tot een dergelijk geschil hierna in dit decreet, net zoals dit in de richtlijn het geval is, een "geschilpunt" genoemd.

Hoofdstuk 2: Definities

Artikel 4

Artikel 4 bevat een aantal definities overgenomen uit de richtlijn, waarbij sommige begrippen werden aangepast aan het Vlaamse toepassingsgebied. Verder werden er

definities opgenomen voor begrippen die noodzakelijkerwijze gedefinieerd moeten worden voor een goed begrip van het decreet.

De volgende definities zijn opgenomen:

- bevoegde autoriteit
- bevoegde rechtbank, welke hieronder nog verder wordt verduidelijkt
- buitenlandse autoriteit
- dubbele belasting
- belanghebbende
- geschilpunt
- lidstaat
- bevoegd personeelslid

Voor de toepassing van dit decreet is de bevoegde autoriteit, de autoriteit die België als zodanig heeft aangewezen. De Vlaamse bevoegde personeelsleden worden eveneens als bevoegde autoriteit bij delegatie beschouwd. Om duidelijk aan te geven dat naast statutaire ambtenaren ook contractueel overheidspersoneel bedoeld wordt, werd de neutralere term "personeelsleden" gehanteerd.

Het begrip "buitenlandse autoriteit" kan, voor de toepassing van dit decreet, ook begrepen worden als "buitenlandse autoriteiten". Dit zal onder meer het geval zijn wanneer het gaat om geschillen in het kader van een multilateraal verdrag, in welk geval het geschil immers kan ontstaan tussen meer dan twee lidstaten.

Onder de definitie van "belanghebbende" valt elke persoon, ongeacht of deze een natuurlijke persoon of een rechtspersoon is.

Deze definities moeten de lezing van het decreet vergemakkelijken.

Hoofdstuk 3: Klacht

Artikel 5:

Dit artikel regelt de mogelijkheid van de belanghebbende om een klacht in te dienen met betrekking tot een geschilpunt bij een bevoegde autoriteit. In deze klacht verzoekt de belanghebbende om de beslechting van het geschilpunt.

Paragraaf 1 bepaalt dat de klacht moet ingediend worden binnen een termijn van drie jaar vanaf de ontvangst van de eerste kennisgeving van de handeling die aanleiding heeft gegeven, of zal geven tot het geschilpunt. De klacht dient ook bij de andere bevoegde autoriteiten ingediend worden, en tevens dient aangegeven te worden welke andere lidstaten betrokken zijn. Om binnen de termijn van drie jaar te vallen volstaat het dat minstens één van de betrokken bevoegde autoriteiten de klacht tijdig heeft ontvangen.

Paragraaf 2 stelt dat de klacht het voorwerp uitmaakt van een ontvangstmelding. Deze gebeurt binnen de twee maanden nadat de klacht werd ontvangen.

Paragraaf 3 stelt dat de bevoegde autoriteit de buitenlandse autoriteit op de hoogte brengt van de klacht binnen de termijn vermeld in paragraaf 2. Er wordt dan overeengekomen in welke taal de procedure verder gevoerd zal worden.

Paragraaf 4 bepaalt dat de klacht enkel ontvankelijk is als de volgende inlichtingen vermeld worden:

- Identiteitsgegevens van de belanghebbende
- Betrokken belastbaar tijdperk
- Informatie over de feiten en omstandigheden van de zaak
- Toepasselijke nationale regels, overeenkomsten of verdragen
- Informatie met betrekking tot het geschil
- Alle aanvullende informatie

Als dus niet aan deze voorwaarden wordt voldaan, zijn de bevoegde autoriteit en de buitenlandse autoriteit er niet toe gehouden om de ingediende klacht te aanvaarden.

Paragraaf 5 bepaalt dat de bevoegde autoriteit aanvullende informatie kan vragen binnen de drie maanden na ontvangst van de klacht, en de belanghebbende heeft drie maanden de tijd om te antwoorden na dag van de ontvangst van het verzoek.

Verdere verzoeken tot informatie kunnen gedaan worden in de procedure voor onderling overleg.

In paragraaf 6 worden de termijnen vastgelegd waarbinnen de bevoegde autoriteit beslist over de ontvankelijkheid van de klacht, alsook binnen welke termijnen de bevoegde autoriteit het geschilpunt eenzijdig kan beslechten.

In paragraaf 7 worden de regels vastgelegd waaronder een belanghebbende zijn klacht kan intrekken. De procedure wordt stopgezet als het geschilpunt, om welke reden ook, ophoudt te bestaan.

Artikel 6:

Artikel 6 legt de administratieve vereenvoudiging vast voor natuurlijke personen en ondernemingen die noch een grote onderneming zijn, noch deel uitmaken van een grote groep.

In paragraaf 1 wordt bepaald dat deze belanghebbende de mededelingen (de klacht, de antwoorden op de verzoeken om aanvullende informatie en de intrekking van de klacht) mag indienen bij de bevoegde autoriteit. De bevoegde autoriteit brengt de buitenlandse autoriteit op de hoogte.

In de Richtlijn wordt er voor de definitie van de betrokken ondernemingen verwezen naar Richtlijn 2013/34/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende de jaarlijkse financiële overzichten, geconsolideerde financiële overzichten en aanverwante verslagen van bepaalde ondernemingsvormen, tot wijziging van Richtlijn 2006/43/EG van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Richtlijnen 78/660/EEG en 83/349/EEG van de Raad (PB L 182 van 29.06.2013, blz. 19). Deze richtlijn werd in het intern Belgisch recht omgezet door de wet van 18 december 2015 waarbij onder andere wijzigingen werden aangebracht aan het Wetboek van Vennootschappen.

Paragraaf 2 bepaalt dat als er aanvullende informatie wordt ontvangen, de bevoegde autoriteit die deze aanvullende informatie heeft ontvangen, tegelijkertijd een afschrift daarvan naar de buitenlandse autoriteit stuurt. De datum waarop de buitenlandse autoriteit de informatie heeft ontvangen, is de datum waarop de aanvullende informatie geacht wordt door alle lidstaten ontvangen te zijn.

Hoofdstuk 4: Procedure voor onderling overleg

Artikel 7:

Paragraaf 1 stelt dat de fase van onderling overleg een aanvang neemt, als de klacht door de bevoegde autoriteit en de buitenlandse autoriteit, binnen een termijn van twee jaar vanaf de laatste kennisgeving van een besluit tot aanvaarding van de klacht wordt aanvaard. De termijn van twee jaar kan wel nog met één jaar worden verlengd als de verzoekende bevoegde autoriteit of de verzoekende buitenlandse autoriteit dit schriftelijk motiveert.

Paragraaf 2 bepaalt dat wanneer de bevoegde autoriteit en de buitenlandse autoriteit het geschilpunt hebben beslecht, de belanghebbende onmiddellijk op de hoogte wordt gesteld van de beslissing. De beslissing is bindend voor de bevoegde autoriteit en afdwingbaar voor de belanghebbende, voor zover deze laatste die beslissing aanvaardt en afziet van het recht om andere rechtsmiddelen aan te wenden. Als de belanghebbende al andere rechtsmiddelen heeft aangewend, wordt de beslissing bindend en afdwingbaar zodra hij bewijzen verstrekt heeft dat de procedure werd stopgezet, en dit uiterlijk zestig dagen na de dag van de kennisname van de beslissing.

Paragraaf 3 stelt dat als er geen oplossing werd bekomen tussen de bevoegde autoriteit en de buitenlandse autoriteit, gedurende de fase van het onderling overleg, er overgegaan wordt tot de fase van geschillenbeslechting.

Hoofdstuk 5: Besluit van de bevoegde autoriteit betreffende de klacht

Artikel 8:

Paragraaf 1 bepaalt de gevallen waarin de bevoegde autoriteit een klacht gemotiveerd kan afwijzen. Deze zijn de volgende:

- De nodige inlichtingen ontbreken of werden niet tijdig ingediend, en de klacht werd niet conform de door dit decreet vastgelegde voorwaarden ingediend;
- De bevoegde autoriteit stelt vast dat er geen geschilpunt is;
- De klacht werd niet tijdig ingediend.

Paragraaf 2 bepaalt dat wanneer de bevoegde autoriteit binnen de gestelde termijn geen besluit heeft genomen over de klacht, deze geacht wordt aanvaard te zijn. Dit vormt een belangrijke waarborg van de rechten van de betrokken persoon om toch nog een oplossing voor het geschilpunt te bekomen.

Paragraaf 3 stelt dat het afwijzen van een ingediende klacht door de bevoegde autoriteit en elke betrokken buitenlandse autoriteit nog geen definitief einde betekent van de beslechting van het geschil voor de belanghebbende. De belanghebbende beschikt immers nog over de mogelijkheid om overeenkomstig de artikelen 1385decies en 1385undecies van het Gerechtelijk Wetboek beroep tegen deze afwijzing in te stellen. Het instellen van dit beroep betekent wel dat er in tussentijd geen raadgevende commissie kan ingesteld worden.

Hoofdstuk 6: Geschillenbeslechting door de raadgevende commissie

Artikel 9:

Paragraaf 1 bepaalt dat in twee gevallen de belanghebbende de bevoegde autoriteit en de buitenlandse autoriteit kan verzoeken om een raadgevende commissie in te stellen:

1° de klacht werd afgewezen door minstens één bevoegde autoriteit of buitenlandse autoriteit op grond van artikel 8, §1;

2° de bevoegde autoriteit en de buitenlandse autoriteit hebben de klacht wel aanvaard, maar kunnen geen overeenstemming bereiken over de beslechting van het geschilpunt binnen de termijn vermeld in artikel 7, §1.

De belanghebbende kan het verzoek om een raadgevende commissie in te stellen op basis van de in het vorige lid, punt 1° bedoelde voorwaarde enkel doen als hij tegen de afwijzing van zijn verzoek geen beroep heeft ingesteld, meer kan instellen of van plan is in te stellen. Hij kan eveneens formeel afstand doen van zijn recht op beroep tegen de afwijzing. De beslissing moet met andere woorden in kracht van gewijsde zijn getreden. De nodige bewijsstukken of een verklaring van formele afstand zit vevat in de aanvraag tot instelling van de raadgevende commissie.

Het verzoek om een raadgevende commissie op te richten dient schriftelijk te gebeuren binnen een termijn van vijftig dagen te rekenen vanaf de ontvangst van de afwijzing van de klacht, of de ontvangst van het besluit dat er binnen de termijn van maximum drie jaar geen overeenstemming kon worden bereikt. In het geval de belanghebbende zijn recht op beroep heeft uitgeoefend, binnen een termijn van vijftig dagen na afgifte van het besluit door de betrokken rechtbank, is geen verzoek tot oprichting van een raadgevende commissie mogelijk.

De raadgevende commissie wordt opgericht binnen de honderd twintig dagen na ontvangst van het verzoek. De voorzitter van de commissie brengt de belanghebbende op de hoogte zodra de commissie is samengesteld.

Paragraaf 2 bepaalt dat de raadgevende commissie zes maanden de tijd heeft om een besluit te nemen over het al dan niet aanvaarden van de klacht, nadat ze is ingesteld. De bevoegde autoriteit en de buitenlandse autoriteit worden op de hoogte gebracht van dat besluit binnen de dertig dagen na de vaststelling van het besluit.

Als de raadgevende commissie bevestigt dat de klacht van de belanghebbende ontvankelijk is, wordt de procedure voor onderling overleg opgestart door de bevoegde autoriteit. De termijn van twee jaar, eventueel verlengd tot drie jaar, waarbinnen een advies moet worden uitgebracht begint te lopen vanaf de kennisgeving van het besluit van de raadgevende commissie betreffende de aanvaarding van de klacht.

De raadgevende commissie brengt eveneens binnen de zes maanden na datum waarop ze is ingesteld, advies uit over de beslechting van het geschilpunt als noch de bevoegde autoriteit, noch de buitenlandse autoriteit binnen zestig dagen na datum van de kennisgeving van het besluit van de raadgevende commissie hebben verzocht om de procedure voor onderling overleg op te starten.

Paragraaf 3 bepaalt dat de raadgevende commissie advies uitbrengt over de beslechting van een geschilpunt in de gevallen vermeld in paragraaf 1, eerste lid, 2° conform artikel 17, §1.

Hoofdstuk 7: Benoemingen door de bevoegde rechtbanken

Artikel 10

Paragraaf 1 bepaalt dat een belanghebbende een vordering kan instellen bij de bevoegde rechtbank als een raadgevende commissie niet tijdig werd samengesteld.

De belanghebbende kan een vordering instellen bij de bevoegde rechtbank om een vooraanstaande onafhankelijk persoon en een plaatsvervanger te benoemen uit de lijst vermeld in artikel 12, als de bevoegde autoriteit niet minstens één vooraanstaande onafhankelijke persoon en een plaatsvervanger heeft benoemd.

De belanghebbende kan eveneens een vordering instellen bij de bevoegde rechtbank om beide vooraanstaande onafhankelijke personen en plaatsvervangers te benoemen uit de lijst vermeld in artikel 12 als zowel de bevoegde autoriteit als de buitenlandse autoriteit hebben nagelaten minstens één vooraanstaande onafhankelijke persoon en een plaatsvervanger te benoemen.

Er wordt een voorzitter benoemd door de vooraanstaande onafhankelijke personen door loting uit de lijst van onafhankelijke personen.

Paragraaf 2 bepaalt dat de benoeming van de onafhankelijke personen en hun plaatsvervangers voorgelegd wordt aan de bevoegde rechtbank nadat de termijn van honderd twintig dagen verstreken is, en binnen de dertig dagen nadat die termijn verstreken is.

Paragraaf 3 stelt dat de bevoegde rechtbank uitspraak doet en de verzoeker daarvan op de hoogte brengt. De bevoegde rechtbank volgt de procedure van arbitrage in civielrechtelijke en handelszaken bij gebreke aan het benoemen van de vooraanstaande onafhankelijke personen en hun plaatsvervangers. De bevoegde autoriteit wordt op de hoogte gebracht door de bevoegde rechtbank. De buitenlandse autoriteit wordt op haar beurt onmiddellijk op de hoogte gebracht door de bevoegde autoriteit.

In het geval het interne recht het toelaat, kan de bevoegde autoriteit, die heeft nagelaten de vooraanstaande onafhankelijke persoon en zijn plaatsvervanger te benoemen, beroep aantekenen tegen de uitspraak van de bevoegde rechtbank. Bij afwijzing heeft de verzoeker het recht om beroep in te stellen overeenkomstig de interne procedurevoorschriften tegen de uitspraak van de rechtbank.

Op die manier wordt verzekerd dat de belanghebbende "druk kan uitoefenen" op de lidstaten om het geschilpunt op te lossen.

Hoofdstuk 8: De raadgevende commissie

Artikel 11

Paragraaf 1 regelt de samenstelling van de raadgevende commissie. Deze bestaat uit een voorzitter, één of twee vertegenwoordigers van de betrokken lidstaten en een vooraanstaand onafhankelijk persoon benoemd door de betrokken lidstaat.

Paragraaf 2 bepaalt dat er na de benoeming van de vooraanstaande onafhankelijk persoon voor ieder van hen een plaatsvervanger wordt benoemd, en dit voor de gevallen waar de vooraanstaande onafhankelijke persoon verhinderd is zijn functie uit te oefenen.

Paragraaf 3 bepaalt dat de personen door loting worden benoemd als er over de bepalingen voor de benoeming van vooraanstaande onafhankelijke personen geen overeenstemming kan worden bereikt.

Paragraaf 4 bepaalt dat de bevoegde autoriteit bezwaar kan aantekenen tegen de vooraanstaande onafhankelijke persoon als deze onvoldoende onafhankelijk blijkt, tenzij deze conform artikel 10, §1 door de bevoegde rechtbank zijn benoemd. Dit is uitdrukkelijk voorgeschreven in de volgende gevallen:

- De persoon werkt op dat moment of tijdens de drie voorgaande jaren voor één van de betrokken belastingadministraties;
- De persoon heeft op dat moment of tijdens de vijf voorgaande jaren een deelneming van betekenis of stemrecht in één van de belanghebbenden gehad;
- De persoon biedt onvoldoende garanties dat hij objectief kan oordelen, bijvoorbeeld omwille van een onrechtstreekse betrokkenheid bij één van de partijen;

- De persoon werkt op dat moment of tijdens ten minste de drie voorgaande jaren voor een bedrijf dat belastingadvies verleent.

Paragraaf 5 stelt dat ook gedurende een periode van twaalf maanden na het besluit van de raadgevende commissie een vooraanstaande onafhankelijk persoon zich niet in een hierboven beschreven situatie mag bevinden.

Paragraaf 6 stelt dat uit de lijst vermeld in artikel 12 een voorzitter wordt gekozen door de vertegenwoordigers van de bevoegde autoriteit en de buitenlandse autoriteit en de vooraanstaande onafhankelijk personen.

Hoofdstuk 9: Lijst van vooraanstaande onafhankelijke personen

Artikel 12

Paragraaf 1 stelt dat de Vlaamse Regering ten minste 3 personen benoemt en hun plaatsvervangers die vooraanstaand en onafhankelijk zijn, teneinde de opstelling mogelijk te maken van de lijst van onafhankelijke personen uit alle door de lidstaten voorgestelde onafhankelijke personen. De bevoegde entiteit kan een samenwerkingsakkoord sluiten met het oog op het benoemen van die personen. Deze bestaat uit ten minste drie personen die onder andere kennis hebben van de nationale en internationale fiscaliteit en die onafhankelijk zijn, en in staat zijn onpartijdig en integer te handelen.

Deze lijst biedt een belangrijke waarborg in verschillende gevallen die zich kunnen voordoen om alsnog over te gaan tot het beslechten van het geschilpunt.

Paragraaf 2 bepaalt dat de Commissie de lijsten van alle lidstaten actueel houdt en deze online beschikbaar stelt. De lijsten bevatten enkel de namen van die personen.

Paragraaf 3 vermeldt dat alle wijzigingen in de lijsten van vooraanstaande onafhankelijke personen onmiddellijk moeten worden meegedeeld aan de Commissie. Als de vooraanstaande onafhankelijke personen van de lijst verwijderd worden, brengt de Vlaamse Regering de betrokkenen hiervan op de hoogte bij een met redenen omklede beslissing.

Paragraaf 4 stelt dat de Vlaamse Regering de Europese Commissie op de hoogte brengt als ze gegronde redenen heeft om bezwaar te maken dat een vooraanstaande onafhankelijke persoon op de bovengenoemde lijst blijft staan vanwege een gebrek aan onafhankelijkheid. De bezorgdheid dient met passende bewijzen te worden onderbouwd.

Paragraaf 5 handelt over de bezwaren die een andere lidstaat heeft ten aanzien van de onafhankelijkheid van een vooraanstaand onafhankelijk persoon. In het geval de Europese Commissie de Vlaamse Regering op de hoogte heeft gebracht van de bezwaren en de bijhorende bewijzen die een lidstaat heeft ten aanzien van de onafhankelijkheid van een door de Vlaamse Regering benoemde vooraanstaande onafhankelijke persoon, de Vlaamse Regering, binnen de zes maanden deze bezwaren en bijhorende bewijzen onderzoekt, en vervolgens een besluit neemt of de persoon al dan niet op de voormelde lijst gehandhaafd wordt. De Europese Commissie wordt van dit besluit door de Vlaamse Regering onmiddellijk op de hoogte gesteld.

Hoofdstuk 10: De commissie voor alternatieve geschillenbeslechting

Artikel 13

Paragraaf 1 bepaalt dat de bevoegde autoriteit en de buitenlandse autoriteit kunnen overeenkomen om een commissie voor alternatieve geschillenbeslechting op te richten in

plaats van een raadgevende commissie om overeenkomstig artikel 17 advies uit te brengen over de beslechting van een geschilpunt.

Deze commissie kan permanent worden ingesteld.

Paragraaf 2 stelt dat de lidstaten kunnen overeenkomen dat de samenstelling verschilt qua vorm en samenstelling van de raadgevende commissie.

De commissie voor alternatieve geschillenbeslechting kan, als alternatief voor het soort geschillenbeslechtigingsprocedure dat de raadgevende commissie gebruikt, namelijk het onafhankelijk advies, andere soorten geschillenbeslechtigingsprocedures gebruiken, zoals "eindbod"-arbitrage, ook wel arbitrage van het "laatste bod" genoemd. In dat geval aanvaarden de beide partijen de discretionaire beslissing van de commissie voor alternatieve geschillenbeslechting over welk bod het zal worden.

In paragraaf 3 wordt bepaald dat de bevoegde autoriteit en de buitenlandse autoriteit de werkingsregels overeenkomen conform artikel 14.

Paragraaf 4 bepaalt dat de artikelen 15 en 16 van toepassing zullen zijn op de commissie voor alternatieve geschillenbeslechting, tenzij anders is overeengekomen in de werkingsregels vermeld in artikel 14.

Hoofdstuk 11: Werkingsregels van de raadgevende commissie of van de commissie voor alternatieve geschillenbeslechting

Artikel 14

Dit artikel bepaalt de noodzakelijke inhoud van de tussen de bevoegde autoriteit en de buitenlandse autoriteit overeen te komen werkingsregels.

In paragraaf 1 wordt bepaald dat de belanghebbende door de bevoegde autoriteit binnen een termijn van honderd twintig dagen op de hoogte moet gebracht worden van de werkingsregels van de raadgevende commissie of van de commissie voor alternatieve geschillenbeslechting, de termijn waarbinnen het advies over de beslechting van het geschilpunt moet gebracht worden en de toepasselijke bepalingen van het interne recht en de toepasselijke overeenkomsten of verdragen.

In paragraaf 2 wordt uiteengezet wat de werkingsregels moeten bevatten. Deze zijn:

- De beschrijving en de kenmerken van het geschilpunt;
- Het mandaat waarover de bevoegde autoriteit en de buitenlandse autoriteit overeenstemming bereiken wat de te regelen kwesties betreft;
- De vorm van het geschillenbeslechtigingsorgaan;
- Het tijdschema;
- De samenstelling van de raadgevende commissie of van de commissie voor alternatieve geschillenbeslechting;
- De regels voor deelname, uitwisseling van memoranda, inlichtingen en bewijsstukken, kosten, het soort geschillenbeslechtigingsprocedure en alle andere relevante procedurele of organisatorische aangelegenheden;
- De logistieke regelingen.

Paragraaf 3 bepaalt dat wanneer de werkingsregels onvolledig zijn of niet ter kennis gebracht zijn van de belanghebbende, men terugvalt op de werkingsregels opgesteld door de Europese Commissie.

In paragraaf 4 wordt bepaald dat wanneer de bevoegde autoriteit de belanghebbende niet op de hoogte heeft gebracht van de werkingsregels, de vooraanstaande onafhankelijke personen en de voorzitter deze moeten bezorgen aan de belanghebbende binnen de twee weken vanaf de datum waarop de raadgevende commissie of de commissie voor

alternatieve geschilbeslechting is ingesteld. De belanghebbende kan zich wenden tot een bevoegde rechtbank als de vooraanstaande onafhankelijke personen en de voorzitter geen overeenstemming bereiken over de werkingsregels. De bevoegde rechtbank zal eerst de werkingsregels vaststellen, en nadien kan een aanvraag ingediend worden door de belanghebbende.

De in dit artikel vervatte procedure dient enerzijds als een waarborg voor de belanghebbende, om alsnog de werkingsregels te verkrijgen, en anderzijds om bij te dragen aan het oplossen van het geschilpunt.

Hoofdstuk 12: De kosten van de procedurehandelingen

Artikel 15

Artikel 15 legt de regels vast met betrekking tot de verdeling van de kosten van de procedurehandelingen.

Paragraaf 1 bepaalt dat de uitgaven en de vergoedingen van de vooraanstaande onafhankelijke personen, als van toepassing, gelijk verdeeld worden tussen België en de betrokken lidstaten. Bij de bepaling van deze kosten worden twee richtsnoeren gehanteerd. Enerzijds wordt bij de terugbetaling van de door de vooraanstaande onafhankelijke personen gemaakte kosten het gemiddelde van de gebruikelijke terugbetaling aan hoge ambtenaren van België en de betrokken lidstaten gehanteerd. Anderzijds is een maximum van duizend euro per persoon per dag verschuldigd voor iedere dag dat de raadgevende commissie of de commissie voor alternatieve geschillenbeslechting bijeenkomt. Het staat de bevoegde autoriteit en de buitenlandse autoriteit evenwel vrij om van bovenvermeld principe af te wijken. De kosten die de belanghebbende maakt, worden niet door de lidstaten gedragen.

Paragraaf 2 bepaalt dat de kosten ten laste gelegd worden van de belanghebbende als hij zijn klacht heeft ingetrokken of als zijn klacht terecht werd afgewezen. Het staat de bevoegde autoriteit en de buitenlandse autoriteit evenwel vrij om ook van dit principe af te wijken.

Hoofdstuk 13: Inlichtingen, bewijsmiddelen en hoorzittingen

Artikel 16

Artikel 16 legt de regels vast met betrekking tot de verkrijging van bewijsmiddelen door de raadgevende commissie of de commissie voor alternatieve geschillenbeslechting. Dit artikel houdt enerzijds rekening met de particuliere belangen maar anderzijds ook met het algemeen belang die beiden bescherming behoeven.

In paragraaf 1 wordt er gesteld dat de belanghebbende, mits akkoord van de bevoegde autoriteit en de buitenlandse autoriteit, alle inlichtingen, bewijsmiddelen of stukken kan verschaffen die relevant zijn om tot een besluit te komen. De raadgevende commissie of de commissie voor alternatieve geschillenbeslechting kan de belanghebbende en de bevoegde autoriteit verzoeken alle inlichtingen, bewijsmiddelen en stukken die relevant zijn om tot een besluit te komen te verschaffen.

In bepaalde gevallen mag de bevoegde autoriteit weigeren om deze inlichtingen, bewijsmiddelen en stukken te verstrekken. Dit is met name het geval in de volgende situaties:

- Voor het verkrijgen van de inlichtingen worden administratieve maatregelen genomen die in strijd zijn met de interne regelgeving;
- De inlichtingen zijn op grond van de interne regelgeving niet verkrijgbaar;
- De inlichtingen hebben betrekking op handels-, bedrijfs-, nijverheids- of beroepsgeheimen of op een fabrieks- of handelswerkwijze;

- De bekendmaking van de inlichtingen is in strijd met de openbare orde.

In paragraaf 2 wordt de verschijning van de belanghebbende voor de raadgevende commissie of de commissie voor alternatieve geschillenbeslechting eveneens geregeld. De belanghebbende kan dit vrijwillig doen mits instemming van de bevoegde autoriteit en de buitenlandse autoriteit. De raadgevende commissie of de commissie voor alternatieve geschillenbeslechting kan tevens eisen dat de belanghebbende voor haar verschijnt of zich er laat vertegenwoordigen.

Hoofdstuk 14: Advies van de raadgevende commissie of van de commissie voor alternatieve geschillenbeslechting

Artikel 17

Artikel 17 legt de regels vast met betrekking tot het advies van de raadgevende commissie of de commissie voor alternatieve geschillenbeslechting.

Paragraaf 1 bepaalt dat het advies wordt uitgebracht uiterlijk zes maanden na de datum waarop de raadgevende commissie of de commissie voor alternatieve geschillenbeslechting is ingesteld. Deze termijn kan verlengd worden met drie maanden als het geschilpunt van zodanige aard is dat er meer dan zes maanden nodig zijn om advies te kunnen uitbrengen.

Paragraaf 2 stelt dat het advies van de raadgevende commissie of de commissie voor alternatieve geschillenbeslechting steunt op de bepalingen van de toepasselijke overeenkomsten of verdragen die voorzien in de afschaffing van dubbele belasting op inkomsten en vermogen, en op eventuele toepasselijke nationale bepalingen en gelijkaardige bepalingen naar het recht van de andere bevoegde lidstaat.

Paragraaf 3 bepaalt dat het advies van de raadgevende commissie of de commissie voor alternatieve geschillenbeslechting wordt aangenomen met een gewone meerderheid van stemmen. De stem van de voorzitter zal bepalend zijn voor het definitieve advies als er geen meerderheid kan bereikt worden.

In paragraaf 4 wordt vermeld dat er geen vergoeding verschuldigd is als de raadgevende commissie of de commissie voor alternatieve geschillenbeslechting geen advies uitbrengt binnen de voorziene termijnen.

Hoofdstuk 15: Eindbesluit

Artikel 18

Paragraaf 1 bepaalt dat de bevoegde autoriteit en de bevoegde buitenlandse autoriteit een bindend eindbesluit moeten nemen over de beslechting van het geschilpunt, binnen de zes maanden na kennisgeving van het advies van de raadgevende commissie of van de commissie voor alternatieve geschillenbeslechting.

Paragraaf 2 bepaalt dat het advies van de raadgevende commissie of de commissie voor alternatieve geschillenbeslechting bindend is, tenzij de lidstaten samen een andere oplossing kunnen voorleggen die hen beter lijkt.

Paragraaf 3 stelt dat de belanghebbende onmiddellijk op de hoogte moet gebracht worden van het eindbesluit over de beslechting van het geschilpunt door de bevoegde autoriteit.

Paragraaf 4 bepaalt dat het eindbesluit bindend is voor de betrokken lidstaten en geen precedent mag vormen.

De uitvoerbaarheid van het eindbesluit wordt afhankelijk gesteld van twee voorwaarden. Enerzijds het akkoord van de belanghebbende en anderzijds de afstand door de belanghebbende van zijn recht om enig nationaal rechtsmiddel tegen dit besluit in te stellen.

Hoofdstuk 16: Wisselwerking met nationale procedures en afwijkingen

Artikel 19

Artikel 19 regelt de verhouding met andere procedures.

Volgens paragraaf 1 hebben de belanghebbenden nog steeds toegang tot andere nationale procedures, zowel administratieve als gerechtelijke. Deze andere procedures kunnen een invloed hebben op het tijdsverloop van de verschillende fases in de geschillenbeslechting als deze nog niet zijn afgerond of opgeschort.

Men kan van de geschillenbeslechtigingsprocedure ook gebruik maken wanneer een door de lidstaat verrichte handeling die een geschilpunt tot gevolg heeft, definitief wordt.

Paragraaf 2 stelt dat het Vlaamse Gewest of de Vlaamse Gemeenschap zowel tijdens de fase van het onderling overleg als de arbitragefase nog administratieve sancties kunnen opleggen of een gerechtelijke procedure instellen of voortzetten.

Paragraaf 3 bepaalt dat de termijnen vermeld in artikel 5, §5 en artikel 7, §1 slechts ingaan op de datum waarop de beslissing in de procedure ten gevolge van de aanwending van het rechtsmiddel definitief is geworden of wanneer die procedure geschorst wordt, als de belanghebbende enig rechtsmiddel heeft aangewend.

Paragraaf 4 bepaalt dat wanneer er een in kracht van gewijsde gegane beslissing is van een bevoegde rechtbank, de procedure voor onderling overleg wordt beëindigd wanneer er op het moment van de kennisgeving door de bevoegde autoriteit aan de andere bevoegde autoriteit van voormelde beslissing nog geen overeenstemming is bereikt over het geschilpunt.

De voormelde in kracht van gewijsde gegane beslissing heeft eveneens tot gevolg dat de belanghebbende geen beroep meer kan doen op de raadgevende commissie als het geschilpunt onopgelost is gebleven tijdens de procedure voor onderling overleg.

De geschillenbeslechtigingsprocedure wordt beëindigd wanneer er op het moment van de beslissing van de bevoegde rechtbank nog geen advies was uitgebracht door ofwel de raadgevende commissie ofwel de commissie voor alternatieve geschillenbeslechting.

Paragraaf 5 stelt dat wanneer er een klacht wordt ingediend overeenkomstig artikel 5 elke andere procedure van onderling overleg wordt stopgezet.

In paragraaf 6 en 7 wordt vermeld welke situaties een einde maken aan alle procedurehandelingen:

- Het indienen van een klacht heeft geen betrekking op een dubbele belasting;
- Het betreft een geschil dat betrekking heeft op de in de interne rechtsorde opgelegde sancties in verband met gecorrigeerde inkomsten of vermogen voor belastingfraude, opzettelijk verzuim en grove nalatigheid, en de bevoegde autoriteit heeft gebruik gemaakt van zijn bevoegdheid om de toegang tot de geschillenbeslechtigingsprocedure te weigeren.

Hoofdstuk 17: Openbaarmaking

Artikel 20

Artikel 20 stelt de verschillende modaliteiten van de publicatie van het eindbesluit vast.

Paragraaf 1 stelt dat de raadgevende commissie en de commissie voor alternatieve geschillenbeslechting hun advies schriftelijk uitbrengen.

Paragraaf 2 en 3 bepalen dat het eindbesluit openbaar wordt gemaakt tenzij één van de bevoegde autoriteiten of belanghebbenden hier niet mee instemt. In dat geval volstaat de bekendmaking van een samenvatting. De samenvatting bevat een beschrijving van de kwestie en het onderwerp, de datum, de belastingtijdvakken in kwestie, de rechtsgrondslag, de bedrijfstak en een beknopte beschrijving van het uiteindelijke resultaat. De samenvatting omvat ook een beschrijving van de gebruikte wijze van arbitrage.

Als er enkel een samenvatting bekend gemaakt wordt, kan de belanghebbende uiterlijk zestig dagen na ontvangst van de samenvatting de bevoegde autoriteit verzoeken om geen gegevens bekend te maken die op een handels-, bedrijfs-, nijverheids- of beroepsgeheim of op fabrieks- of handelswerkwijzen betrekking hebben, of die in strijd zijn met de openbare orde.

De privacy van de belanghebbende wordt op die manier afdoende beschermd.

Paragraaf 4 stelt dat de Commissie onmiddellijk op de hoogte gebracht wordt van de te publiceren informatie door de bevoegde autoriteit. De Commissie houdt een centraal register bij waarin de overeenkomstig dit artikel meegedeelde informatie wordt gearchiveerd en online beschikbaar wordt gesteld. De informatie zal tevens meegedeeld worden op standaardformulieren die door de Commissie zullen vastgelegd worden.

Hoofdstuk 18: Geheimhoudingsplicht

Artikel 21

Paragraaf 1 regelt de geheimhoudingsplicht van de leden van een raadgevende commissie of een commissie voor alternatieve geschillenbeslechting.

Paragraaf 2 bepaalt dat de belanghebbende en zijn vertegenwoordiger verplicht zijn om alle informatie verkregen in het kader van de procedure vertrouwelijk te behandelen. Zij kunnen tijdens de procedure tevens verzocht worden om dienaangaande een verklaring af te leggen.

Artikel 22

Dit artikel legt de sancties vast voor de niet-naleving van het beroepsgeheim en de geheimhoudingsplicht bedoeld in artikel 21.

De leden van een raadgevende commissie of een commissie voor alternatieve geschillenbeslechting en de vertegenwoordiger van de belanghebbende verkrijgen de informatie uit hoofde van hun beroep. Voor hen wordt dus verwezen naar het bestaande artikel 458 Strafwetboek dat de schending van het beroepsgeheim bestraft met een gevangenisstraf van een tot drie jaar en een geldboete van honderd tot duizend euro of met een van die straffen alleen.

Dit zijn passende sancties zoals gevraagd in artikel 13, 3^e lid van de richtlijn.

Hoofdstuk 19: Inwerkingtreding

Artikel 23

Artikel 23 voorziet de datum van inwerkingtreding van het decreet.

Paragraaf 1 stelt dat dit decreet van toepassing is op klachten die ingediend zijn door de belanghebbende vanaf 1 juli 2019 en betreffende een geschil met betrekking tot inkomsten of vermogen gerelateerd aan het inkomstenjaar 2018 en de daaropvolgende inkomstenjaren.

Als de bevoegde autoriteit en de buitenlandse autoriteit hierin toestemmen, kan worden besloten om het toepassingsgebied van dit decreet uit te breiden naar klachten omtrent inkomsten of vermogen die werden ingediend voor 1 juli 2019 of die betrekking hebben op inkomstenjaren voorafgaand aan het inkomstenjaar 2018.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Begroting, Financiën en Energie,

Lydia PEETERS